

Uchwała Nr V-45/2011
Rady Miejskiej w Wołominie
z dnia 23 maja 2011 roku

w sprawie: utworzenia samorządowej instytucji kultury - „Parku Kulturowego - Ossów Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku”

Zważywszy na:

- wolę chronienia wartości historycznych, kulturowych i przyrodniczo - krajobrazowych, zarówno niematerialnych jak i materialnych, związanych z historycznym wydarzeniem przebiegu Bitwy Warszawskiej w Ossowie w 1920r.,
- wolę przyczynienia się do rozwoju kulturalnego, społecznego i gospodarczego powiatu wołomińskiego poprzez aktywne promowanie narodowego dziedzictwa kulturowego,

działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) , art. 16 ust. 1 i 2 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) oraz art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. 1991 Nr 114 poz. 493 z późn. zm.), Rada Miejska w Wołominie uchwala, co następuje:

§ 1

- 1) Wyraża się wolę podjęcia działań przez Gminę Wołomin na rzecz utworzenia samorządowej instytucji kultury pn. „**Park Kulturowy - Ossów Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku**”.
- 2) Za podstawę prac zmierzających do utworzenia samorządowej instytucji kultury przyjmuje się przyjęcie uchwały Nr XXVIII-36/2009 Rady Miejskiej w Wołominie z dnia 16 kwietnia 2009 r. w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą „Ossów Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku” która określa przebieg granic parku kulturowego, sposoby jego ochrony, w tym zakazy i ograniczenia oraz jego nazwę.
- 3) Upoważnia się Burmistrza Wołomina do utworzenia zespołu zadaniowego w celu wypracowania propozycji:
 - Rozwiązań instytucjonalnych w zakresie zarządzania i zakresu działania,
 - Statutu instytucji,
 - Planu ochrony parku kulturowego,
 - Określenia kosztów funkcjonowania instytucji.

§ 2

Traci moc § 4 uchwały Nr XXVIII-36/2009 Rady Miejskiej w Wołominie z dnia 16 kwietnia 2009 r.

§ 3

Zobowiązuje się Burmistrza Miasta Wołomin do opracowania i przedłożenia Radzie Miejskiej w Wołominie wytycznych do budżetu na rok 2012 zapewniających prawidłowe funkcjonowanie instytucji.

§ 4

Upoważnia się Burmistrza Miasta Wołomin do współdziałania w celu powołania instytucji z Gminą Zielonka, Gminą Kobyłka i Starostwem Powiatu Wołomińskiego.

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołomina.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Wołominie
/-/ Marcin Dutkiewicz

Uzasadnienie

w sprawie: utworzenia samorządowej instytucji kultury - „Parku Kulturowego - Ossów Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku”

Powołanie parku kulturowego na terenie Ossowa jest następstwem zapotrzebowania społecznego na kultywowanie historii i tradycji oraz upamiętnienie wydarzenia jakim był bój pod Ossowem i śmierć ks. Ignacego Skorupki.

Liga Ochrony Przyrody oddział powiatowy w Wołominie oraz Stowarzyszenia Weteranów Wojny polsko-bolszewickiej 1920 r. i ich rodzin złożyło w 2003 r. wniosek do Wojewody o utworzenia parku krajobrazowego im. Bitwy Warszawskiej.

W 2004 r. wniosek do strategii rozwoju gminy o utworzenie centrum edukacyjnego o profilu historycznym, etnograficznym i ekologicznym w Ossowie oraz utworzenie bazy turystycznej złożyło Stowarzyszenie Przyjaciół Ossowa .

Na tej podstawie podjęto prace nad określeniem wartości kulturowych i możliwości upamiętnienia historii boju pod Ossowem.

Prace nad powołaniem Parku Kulturowego rozpoczęły się w 2005 roku wykonaniem przez zespół Krajowego Ośrodka Badania i Dokumentacji Zabytków w składzie . M.Barszcz, A. Dymek, A. Markoni-Betka, M. Szulińska opracowania pn “Studium Wartości Kulturowych Pola Bitwy Warszawskiej 1920 roku”. W opracowaniu wskazano propozycje granic obszaru pola bitwy, formy ochrony oraz dokładną historię Ossowa w związku z Bitwą Warszawską.

W marcu 2006 roku Rada Miasta Zielonka (uchwała nr XL/474/06) i Rada Miejska w Wołominie (uchwała Nr XLII-46/2006) podjęły uchwały o podjęciu wspólnych działań w celu utworzenia Parku Kulturowego Obszaru Pola Bitwy Warszawskiej 1920r.

W kolejnym opracowaniu wykonanym w grudniu 2006 roku, pt. “Studium Historyczne Określające Obszar i Przebieg Działań Bojowych pod Leśniakowizną i Ossowem 13-14 sierpnia 1920 roku toczonych w ramach Bitwy Warszawskiej” wykonanym przez płk dr. Marka Tarczyńskiego określono zakres działań militarnych w trakcie boju Ossowskiego. Obydwa wykonane opracowania wskazały znaczenie Ossowa w historii Polski i Europy jako symbolu powstrzymania ekspansji komunizmu na zachód Europy.

Wartości kulturowe i historyczne Ossowa chronione będą przez utworzenie Parku Kulturowego, określenie jego planu ochrony i planu miejscowego a działania na jego terenie nadzorowane będą przez samorządową instytucję kultury.

W pracach nad powołaniem parku cały czas aktywnie uczestniczył Regionalny Ośrodek Badania i Dokumentacji Zabytków w Warszawie (obecnie Narodowy Instytut Dziedzictwa) prowadząc działania edukacyjne i promocyjne, a także zapewniając wsparcie prawne w przygotowaniu założeń parku. Powołanie parku zostało pozytywnie zaopiniowane przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie pismem z dnia 01.09.2008 roku znak WD.0713-1/3/08, który po analizie opracowania “Studium Wartości Kulturowych Pola Bitwy Warszawskiej 1920 roku” stwierdził, że gminy działające w porozumieniu podjęły odpowiednie działania warunkujące merytorycznie prawidłową realizację przedsięwzięcia. Park Kulturowy został powołany uchwałą Nr XXVIII-36/2009 Rady Miejskiej w Wołominie z dnia 16 kwietnia 2009 r.

Podstawowym działaniem samorządowej instytucji kultury jaką będzie Park Kulturowy będzie prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych, organizacja zagospodarowania terenu parku kulturowego oraz obsługa ruchu turystycznego. Działaniem instytucji będzie także animowanie i wspomaganie działań organizacji społecznych i lokalnych inicjatyw wpisujących się w lub uzupełniających zakres działania parku kulturowego.

Powołanie samorządowej instytucji kultury - „Park Kulturowy – Ossów Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku” ma docelowo:

4) Wzmocnić rolę dziedzictwa kulturowego, wpływać na określenie tożsamości regionalnej mieszkańców i rozwój turystyki kulturowej.

5) Upowszechniać kulturę poprzez:

- dokumentację tożsamości regionalnej i rozwój społeczeństwa obywatelskiego świadomego dziedzictwa kulturowego ,

- kształtowanie postawy obywatelskiej i idei patriotycznych,
- wspieranie aktywności społecznej

6) Animować rozwój gospodarczy:

- rozwój turystyki związanej z dziedzictwem kulturowym,

- powstawanie nowych miejsc pracy,

rozwój i powstawanie nowych przedsiębiorstw ,

oddziaływanie promocyjne związane z funkcjonowaniem obiektu kulturalno – społecznego o znaczeniu ponadlokalnym

W związku z tym, że obiektami wpisanymi do rejestru zabytków, a chronionymi poprzez utworzenie Parku Kulturowego jest cmentarz żołnierzy poległych w boju pod Ossowem i Leśniakowizną oraz kaplica pod wezwaniem Matki Boskiej Zwycięskiej wg projektu prof. Brunona Zborowskiego z 1928 roku. Obydwa obiekty znajdują się w części parku leżącej na terenie Gminy Zielonka dlatego ważne jest kontynuowanie współpracy z Gminą Zielonka. Ze względu na położenie Ossowa na terenie parafii Kobyłka konieczna jest także współpraca z Gminą Kobyłka, a ze względu na ponadlokalny charakter działań również z Powiatem Wołomińskim.

Utworzenie Parków Kulturowych "Pola Bitwy Warszawskiej", w tym na terenie Ossowa, zostało umieszczone w Wojewódzkim Programie Opieki nad zabytkami na lata 2006-2009, przyjętym Uchwałą Nr 226/05 Sejmiku Województwa Mazowieckiego.

Działania planowane w ramach parku są ujęte w Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Mazowieckiego, a także jako działanie priorytetowe w Strategii Rozwoju Turystyki Powiatu Wołomińskiego. Mazowiecka Regionalna Organizacja Turystyczna przy wsparciu Samorządu Województwa Mazowieckiego przygotowuje w chwili obecnej Program rozwoju i promocji produktu turystycznego "Cud nad Wisłą", w którym ważnym elementem jest powołanie Parku Kulturowego w Ossowie.

Kreowanie markowego produktu turystycznego „Ossów Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku” zostało również ujęte w „Lokalnej Strategii Rozwoju Turystyki i Sportu Gminy Wołomin na lata 2009-2015” a dokumentem wskazującym zasady i tryb jego realizacji jest „Program rozwoju produktu turystycznego Ossów – Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 r.”